

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาหนังสือภาพประกอบคำคล้องจองเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดสำหรับชั้นปฐมวัย ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการสรุปดังนี้

สรุปผลผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามความมุ่งหมายได้ดังนี้

1. หนังสือภาพประกอบคำคล้องจองสำหรับชั้นปฐมวัย ที่ผู้วิจัยพัฒนาและใช้จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.19/94.44 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้
2. หนังสือภาพประกอบคำคล้องจองสำหรับชั้นปฐมวัย มีค่าดัชนีประสิทธิผลในการจัดประสบการณ์เท่ากับ 0.891 หมายความว่า การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้หนังสือภาพประกอบคำคล้องจองที่ผู้วิจัยพัฒนา ทำให้นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.891 หรือคิดเป็นร้อยละ 89.10 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียน โดยใช้หนังสือภาพประกอบคำคล้องจองอยู่ในระดับดีมาก
3. ทักษะด้านการฟังและการพูดก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้หนังสือภาพประกอบคำคล้องจองชั้นปฐมวัย หลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นปฐมวัย ที่มีต่อการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้หนังสือภาพประกอบคำคล้องจอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

ผู้วิจัยอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. หนังสือภาพประกอบคำคล้องจองที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.19/94.44 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากหนังสือภาพประกอบคำคล้องจองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ผ่านกระบวนการสร้างอย่างเป็นระบบ ใช้วิธีการที่เหมาะสมดำเนินการสร้างตามขั้นตอนการสร้างหนังสือภาพ โดยเริ่มจากการศึกษาเอกสารหลักสูตร ตำราที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการ

ของเด็ก การจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัย เอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหนังสือภาพ และการพัฒนาทักษะทางภาษาด้านการฟังและการพูด แล้วดำเนินการสร้างตามขั้นตอนในการสร้างหนังสือภาพ โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและผ่านการตรวจแก้ไขและประเมินจากผู้เชี่ยวชาญผ่านการทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพ โดยนำผลการทดลองไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้จริงและหนังสือภาพประกอบคำคล้องจองมีเนื้อหาสาระที่สนุกสนานมีคติสอนใจซึ่งเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของเด็ก เป็นเรื่องใกล้ตัวเด็กและเหตุการณ์ในปัจจุบันเป็นส่วนมาก หนังสือที่มีผู้แต่งขึ้นไว้และหนังสือภาพประกอบคำคล้องจองที่ผู้วิจัยแต่งขึ้นจากราวใกล้ตัวเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับ เบลูจจะ คำมะสอน (2544 : 1) ได้ศึกษาความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การพูดเรื่องอย่างต่อเนื่อง โดยใช้ภาพประกอบโดยใช้กลุ่มตัวอย่างเด็กปฐมวัยชาย-หญิง อายุ 4-5 ปี ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การพูดเล่าเรื่องอย่างต่อเนื่อง โดยใช้ภาพประกอบ เด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านการฟังและการพูดสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง ซึ่งสรุปได้ว่า การฟังเป็นทักษะทางภาษาที่ติดตัวมาตั้งแต่แรกเกิด และมีพัฒนาการมาตามลำดับตั้งแต่การเลียนแบบ เสียงที่ได้ยินจากบุคคลใกล้ตัว เสียงธรรมชาติ จนสามารถจำแนกเสียงต่างๆ ได้ ฟังคำพูดคำสั่งแล้วปฏิบัติตามได้ ตลอดจนถ่ายทอดเรื่องราวที่ได้ฟังให้ผู้อื่นเข้าใจ การฟังมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้และพัฒนาการทางสติปัญญา ซึ่งหากได้รับการพัฒนาส่งเสริมอย่างถูกต้องจะทำให้การฟัง มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การพัฒนาทักษะทางด้านการฟังในระดับก่อนประถมศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง

2. ดัชนีประสิทธิผลของการพัฒนาทักษะด้านการฟังและการพูด โดยใช้หนังสือภาพประกอบคำคล้องจองสำหรับชั้นปฐมวัย มีค่าเท่ากับ 0.891 เนื่องจาก นักเรียนได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้หนังสือภาพประกอบคำคล้องจอง ซึ่งหนังสือภาพประกอบคำคล้องจองนี้สามารถจูงใจนักเรียนอยากเรียนรู้ ตอบสนองความสนใจของนักเรียน เราให้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งที่จัดประสบการณ์ให้ ซึ่งสอดคล้องกับ ปรัชญาการศึกษาของจอห์น ดิวอี้ ที่ว่า เด็กเรียนรู้ได้ดีจากการกระทำ (Learning by doing) และเรียนรู้ได้ดีจากประสบการณ์ตรง การเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงพฤติกรรมที่เป็นการพูดและการกระทำออกมาให้มากที่สุดจะส่งผลต่ออัตราการเรียนรู้ถึง 90 % เนื่องจากเด็กทุกคนมีความสามารถซ่อนอยู่ภายใน เมื่อได้รับการเร้าและการเสริมแรงจากบุคคลที่ใกล้ชิดด้วยการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ด้วยวิธีการที่เหมาะสมก็จะแสดงความสามารถนี้ออกมา ดังเช่น กรมวิชาการ (2542 : 37) ซึ่งกล่าวว่า ครูที่หมั่นนำวรรณกรรมสำหรับเด็กมาอ่านให้เด็กฟังหรือให้เด็กอ่านเอง แล้วตามด้วยการสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ช่วยในการทำความเข้าใจและพัฒนาความคิดด้วย งานวรรณกรรมช่วยส่งเสริมให้เด็กมีความสามารถในการฟัง พูด อ่าน เขียน ในการสร้างจินตนาการและพัฒนาความคิดได้ดียิ่งขึ้น

3. ทักษะด้านการฟังและการพูดก่อนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์สูงกว่าหลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องมาจากหนังสือภาพประกอบคำคล้องจองที่พัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบและด้วยวิธีการที่เหมาะสม โดยศึกษาหลักสูตร คู่มือครู เนื้อหา เทคนิคการสร้างจากเอกสารที่เกี่ยวข้องและดำเนินการสร้างโดยหลักการ จุดมุ่งหมาย ขั้นตอนการจัดกิจกรรมประสบการณ์ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้เล่นและเรียนรู้ไปพร้อมกันเพื่อสนองความต้องการตามธรรมชาติของเด็ก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุราวดี ศรีสุวรรณ (2542 : 68-70) ที่ว่า หนังสือภาพประกอบคำคล้องจองเป็นสื่อที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย รูปภาพสื่อออกมาได้ในรูปร่าง สีทำให้เกิดชีวิตชีวา กระตุ้นจินตนาการให้เด็กเกิดความคิดสร้างสรรค์และเด็กยังได้ฝึกอ่านคำคล้องจองออกมาเป็นคำพูดสื่อให้ผู้อื่นรู้และเข้าใจความหมาย ทำให้เกิดการพัฒนาทักษะทางภาษาสอดคล้องกับ ฌภัทรสร จรจรัญญ. (2551) ได้ศึกษาความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้คำคล้องจองประกอบภาพ ดำเนินการจัดกิจกรรมให้เด็กใช้คำคล้องจองประกอบภาพ ผลการวิจัยพบว่า การใช้คำคล้องจองประกอบภาพสามารถส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถ ด้านการฟังโดยรวมและรายด้านทุกด้าน (ประกอบด้วย ด้านการจำแนกเสียง ด้านการฟังเรื่องราว และด้านการปฏิบัติตามคำสั่ง) รวมทั้งความสามารถด้านการพูดโดยรวมและรายด้าน (ประกอบด้วย ด้านการพูดคำศัพท์ด้านการพูดแต่งประโยคปาก และด้านการพูดสื่อสาร) ทุกด้านสูงขึ้นจากก่อนการทดลองอย่างชัดเจน

4. นักเรียนชั้นปฐมวัย มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้หนังสือภาพประกอบคำคล้องจองโดยรวมอยู่ในระดับระดับมาก เนื่องจากหนังสือภาพแต่ละเล่มมีองค์ประกอบครบสมบูรณ์ เช่น มีโครงเรื่องง่ายๆ ไม่ซับซ้อน มีเนื้อหา ที่สนุกชวนติดตาม มีภาพประกอบที่สวยงามชวนอ่าน มีจำนวนตัวละครน้อย ดำเนินเรื่องได้กระชับรวดเร็ว จึงตรงกับความสนใจและเหมาะกับวัยของเด็ก ถ้อยคำที่ใช้เป็นคำคล้องจองสละสลวย นักเรียนจำได้ง่ายสามารถพูดได้เมื่อเห็นหนังสือการอ่านภาพอ่านสัญลักษณ์ หนังสือภาพมีขนาดพอเหมาะ ไม่ว่าจะเป็นผู้จัดกิจกรรมหรือเด็กนำไปใช้เองก็ย่อมสะดวก หนังสือภาพจัดทำขึ้นอย่างพิถีพิถัน ละเอียด ประณีต ปกแข็งทนทานเด็กสามารถหยิบจับใช้ได้บ่อยๆ โดยไม่ชำรุดเสียหาย จึงทำให้เด็กชอบมากและอ่านเป็นประจำ การเล่านิทาน ร้องเพลง สร้างผลงานตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ การปฏิบัติกิจกรรมทั้งในและนอกกลุ่มเรียน กิจกรรมต่างๆ เหล่านี้ช่วยเสริมสร้างความมั่นใจ ความภาคภูมิใจและความพึงพอใจให้แก่เด็กนักเรียนซึ่ง

สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 3) ที่กล่าวว่า การศึกษาปฐมวัยเป็นการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติ พัฒนาการของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพภายใต้บริบทสังคม วัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม และสอดคล้องกับ วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545 : 43-44) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากที่สุดทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา สังคมและอารมณ์ โดยการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ด้วยการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล แวดล้อม การฝึกทักษะ กระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานที่สำคัญ การสรุปความรู้ด้วย ตนเองและการนำ ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.1 ครูผู้สอนควรจัดมุมหนังสือในห้องเรียน เพื่อให้เด็กมีโอกาสเลือกอ่านหนังสืออย่างอิสระ ปลุกฝังการมีเจตคติที่ดีต่อหนังสือ
- 1.2 ครูผู้สอนควรนำหนังสือภาพมาใช้ในการจัดประสบการณ์อย่างสม่ำเสมอ เพื่อส่งเสริมทักษะทางภาษาให้แก่เด็ก
- 1.3 ครูผู้สอนควรได้ศึกษาเทคนิคการจัดประสบการณ์ทางภาษา โดยใช้หนังสือภาพให้เข้าใจก่อนการนำหนังสือภาพไปใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด
- 1.4 ครูผู้สอนควรแนะนำวิธีการใช้หนังสือภาพแก่เด็กให้ถูกต้องปลุกฝังให้เด็กรักหนังสือ และรู้จักถนอมรักษาหนังสือ
- 1.5 หนังสือภาพควรมีจำนวนเพียงพอกับเด็กนักเรียนเพื่อให้เด็กนักเรียนมีความสะดวกเมื่อต้องการใช้งาน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการพัฒนารูปแบบหนังสือภาพในลักษณะอื่น ๆ เพื่อความหลากหลาย และเร้าความสนใจของเด็ก
- 2.2 ควรมีการสร้างหนังสือภาพเพื่อพัฒนาทักษะด้านอื่น ๆ ให้แก่เด็กด้วย
- 2.3 ควรให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการแต่งบทหรือโครง หรือคำคล้องจอง
- 2.4 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างการใช้หนังสือภาพกับสื่ออื่น ๆ ที่จะส่งผลต่อการพัฒนาทักษะทางภาษาด้านการฟังและการพูด
- 2.5 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบ การใช้หนังสือภาพว่าจะส่งผลต่อทักษะทางภาษาด้านอื่นหรือไม่ เช่น ด้านการเขียน ด้านเจตคติ ด้านความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

